

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2023/2024

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Jelizaveta Getta
Identifikační číslo studenta: 67293912

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Translatologie
ID studia: 626380

Název práce: Jiří Levý - průkopník moderního myšlení o překladu
Pracoviště práce: Ústav translatologie (21-UTRL)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: doc. PhDr. Bc. Tomáš Svoboda, Ph.D.
Oponent(i): prof. PhDr. Jana Králová, CSc.
prof. PhDr. Bohuslav Mánek, CSc.

Datum obhajoby: 02.09.2024 **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh zkoušky: 11:01 Doc. Stanislav Rubáš zahájil řízení, vítá doktorandku a členy komise.

11:02 Slovo dostává doc. Tomáš Svoboda (školitel). Doktorandku představuje jako pilnou, příkladnou studentku; seznamuje členy komise se sledem vedoucích disertační práce a změnou jejího tématu. Zkoušky doktorandka plnila s vynikajícími výsledky. Publikační činnost je kvalitativně i kvantitativně na vysoké úrovni, ke konci studia se výsledky precizují. Práce je psána pokročilým, vyzrálým způsobem. Účast na konferencích a odborných fórech s mezinárodním přesahem. Způsob práce je samostatný, došlo k důkladnému bádání v archivech. Práce je opřena o primární a sekundární materiály, bibliografie je plně dostačující. Přístup doktorandky ke studiu byl zcela příkladný.

11:08 Slovo dostává doktorandka, představuje práci. Začíná úvodem do problematiky, představuje život a dílo Jiřího Levého. Dosud chybí práce, která by systematicky, komplexně pojednala jeho dílo. Po roce 2000 vnímá zvýšený zájem o Levého v zahraničí, ovšem pozornost se směřuje jen na malou část (přeložených) děl. Doktorandka sledovala činnost Jiřího Levého komplexně, včetně pedagogické a osvětové činnosti.

11:10 Doktorandka představuje metodologii: analyzuje diskurz Levého publikačních výzkumů, věnovala se korespondenci. Z hlediska ohledávání studijní a akademické dráhy pojmenovává důležitost jednotlivých kvalifikačních prací, které se namnoze staly základy pozdějších publikací.

11:12 Věnovala se i tematickému zaměření Levého prací. Poukazuje

na šíři a pestrost Levého badatelských zájmů (anglistika, versologie, literární teorie), které poskytly jeho teorii překladu interdisciplinární základ. Teoreticko-metodologická východiska – vzhledem k pluralitě Levého zájmů šlo o obtížně zpracovatelnou kapitolu. Příznačné je historické zakotvení výroků, výrazný je kontext českého strukturalismu.

11:15 Stěžejní část disertace se věnuje Levého teoretickým pracem v oblasti překladu. Sleduje významně genezi Levého Umění překladu. Představuje kroky analýzy, pojmenovává osvětovou funkci kritiky v Levého pojetí.

11:17 Disertace sleduje Levého pedagogické působení zejména na UPOL a brněnské UJEP. Překlad Levý pojímá jako svébytný studijní obor, věnuje se i edukaci veřejnosti. Významná je i Levého organizační činnost (Kruh překladatelů, Rada FIT). Významná je přednášková činnost, organizace konferencí, redakční práce. Založil edici Český překlad.

11:19 Závěrem: po Levého smrti bylo dílo pokládáno za torzo, postupně ale začalo být vnímáno jako nadčasové a podnětné. Disertace usiluje o systematizaci různých aspektů Levého díla.

11:21 Slovo dostává oponentka prof. Králová, představuje posudek. Disertaci pokládá za vynikající: dílo monografického charakteru představuje model pro obdobné práce věnované dalším osobnostem oboru. Dva dotazy: Zůstaly stranou některé aspekty života a díla, které by si zasloužily další zkoumání? A jak se autorka dívá na zahraniční recepci Levého? Navrhuje hodnocení prospěla.

11:23 Slovo dostává oponent prof. Mánek: Oceňuje přihlídnutí k dobovému historickému kontextu a možnostem, archivní práci. Jako podnět navrhuje další pozornost Levého překladům poezie. Práce je logicky členěna, odborným, přístupným stylem napsaná. Práci oponent navrhuje jako učebnicový úvod do Levého díla. Doktorandka prokázala všechny schopnosti translatologického a literárně-vědeckého výzkumu. Závěry přesvědčivě zdůvodněné. Navrhuje hodnocení prospěla.

11:28 Doktorandka reaguje na posudky, odpovídá na otázky.

Otázka prof. Králové: Zůstaly stranou aspekty života a díla?
Odpověď doktorandky: Ano, existují témata, která jsou v disertaci jen naznačená, například versologie. Témata, která byla jen pootevřena – zejména zahraniční recepce, což by bylo téma na samostatný projekt. Nenavštívila např. archivy všech Levého spolupracovníků, nedohledala Levého studenta. Rozbíhá se diskuse o možných pamětnících (prof. Hornová z Olomouce, možná i prof. Radimská z Jihočeské univerzity). A jen naznačena je také aktivní překladatelská činnost. V odpovědi na druhou otázku vnímá doktorandka dluh vůči východní translatologii, protože od 60. let byla většina viditelných osobností oboru ze západních zemí. Zásadní přínos mají překlady Levého děl.

Otázka doc. Svobody: Jaké tři impulzy pokládáte za nejpodnětnější pro světovou translatologii do budoucna? Odpověď doktorandky: Podstatnost aplikovatelnosti teorie překladu, zřetel k dějinám překladu při formulování nových překladatelských tezí, interdisciplinarita a její prospěšnost pro dějiny překladu. Jaké tři impulzy pokládáte za nejpodnětnější pro naši pedagogickou a vědeckou činnost? Odpověď doktorandky: Propojení teorie a praxe (osvěta o vstupu na překladatelský trh, seznámení s činností profesních organizací). Zavedení experimentu do výuky a výzkumné činnosti. Dostupnost překladatelského školení nejen pro

akademickou obec, ale i pro širokou veřejnost.

11:42 doc. Rubáš se táže, jsou-li oponenti spokojeni s odpověďmi.

prof. Králová: Domnívám se, že pocit nedopracovanosti je váš subjektivní dojem. Vaše práce vytváří základ pro další bádání.

doc. Svoboda: Je podnětné vzít to jako odrazový můstek, ne jako konstatování faktu.

dr. Mraček: Pochvala – gratulace k mimořádné práci, která má pedagogický potenciál.

Rozbíhá se širší volná debata o vydávání a hodnocení učebnic a o akademickém provozu obecně. Podnět k vydání třeba coby základní součást skript pro studenty ÚTRL.

11:55 Debata o akademických plánech doktorandky.

11:57 Zahájena porada komise bez účasti doktorandky a zapisovatele.

12:02 Jednohlasně bylo schváleno, že obhajoba proběhla úspěšně. Komise na neveřejném zasedání konstatovala, že práce doktorandky je nadprůměrná a přesahuje požadavky kladené na tento typ práce. Doporučuje práci k vydání.

Klasifikace obhajoby: prospěl/a (P)

Předseda komise: Rubáš Stanislav, doc. PhDr., Ph.D. ....

Členové komise: Králová Jana, prof. PhDr., CSc. ....

Mánek Bohuslav, prof. PhDr., CSc. ....

Mraček David, PhDr., Ph.D. ....

Svoboda Tomáš, doc. PhDr. Bc., Ph.D. ....

Byl/a jsem seznámen/a s protokolem:.....